

EDGE

Your ultimate SSC companion!

SSC PUBLIC EXAMINATIONS – 2024

భౌతిక రసాయన శాస్త్రం

PREPARED BY

M.SRINIVASA RAO,SA(PHYSICS)
GUDIVADA

Section-IV

Q.No: 17 (Physics and Chemistry Part –AS₃)

8 Marks

1) లోహ క్షయం వకు గాలి మరియు నీరు అవసరం అని నిరూపించడానికి ఒక ప్రయోగాన్ని సూచించండి. దానిని ఎలా నిర్వహిస్తారు వివరించండి.

జ: ఉద్దేశ్యం: ఇనుము లోహ క్షయం (తుప్పు పట్టడం) నీరు, గాలి వలన జరుగుతుందని నిరూపించుట .

కావలసిన పరికరాలు: మూడు పరీక్షణ గొట్టెలు, మూడు రబ్బరు బరడాలు, స్వీదన జలం, అనార్థ కాల్షియం క్లోరైడ్, ఇనుప మేకులు మరియు నూనె.

ప్రయోగం చేయు పద్ధతి: a) మూడు పరీక్షణ గొట్టెలను తీసుకొని వాటిని A, B, C లుగా గుర్తించండి. ప్రతి దానిలో శుభ్రంగా ఉన్న ఇనుప మేకులను వేయండి.

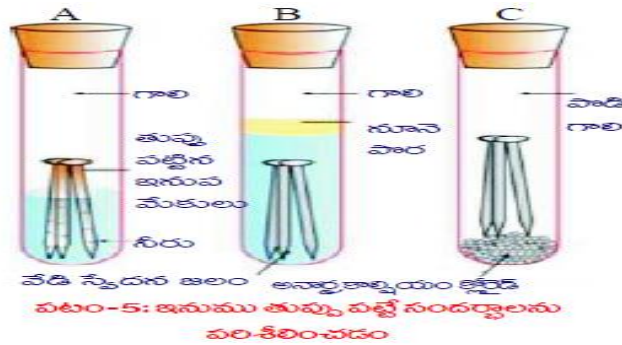
b) పరీక్షణ గొట్టె A లో కొంత వరకు నీటిని తీసుకొని దానికి రబ్బరు బరడా బిగించండి.

c) పరీక్షణ గొట్టె B లో మునిగించిన స్వీదన జలాన్ని మేకులు మునిగింప వరకు తీసుకొని దానిపైన ఒక మిల్లీ లీటరు నూనెను పోసి రబ్బరు బరడాతో బిగించండి .

d) పరీక్షణ గొట్టె C లో అనార్థ కాల్షియం క్లోరైడ్ ను ఉంచి దానిని రబ్బరు బరడాతో బిగించండి.

e) పరీక్షణ గొట్టెలను కొన్ని రోజులు అలా ఉంచిన తరువాత జాగ్రత్తగా పరిశీలించండి.

f) పరీక్షణ గొట్టె A లో ఉన్న ఇనుప మేకు తుప్పు పడుతుంది. కానీ B మరియు C పరీక్షణ గొట్టెలలో ఉన్న మేకులు తుప్పు పట్టవు.

వేది స్వీదన జలం ఉన్న కాల్షియం క్లోరైడ్ పటం-5: ఇనుము తుప్పు పట్టే సందర్భాలను పరిశీలించడం

ముగింపు: ప్రయోగం ద్వారా లోహాలు గాలి మరియు నీరు సమక్షంలో తుప్పుపడతాయని నిరూపించబడింది.

2) ఆల్కహాల్ గ్లూకోజ్ వంటి లవణాలు హైడ్రోజన్ ను కలిగి ఉన్నప్పటికీ అవి ఆమ్లాలు కావు. దీనిని ఒక కృత్యం ద్వారా వివరించండి (లేదా)

హైడ్రోజన్ కలిగి ఉన్న సమ్మేళనాలు అన్నీ ఆమ్లాలు కావు. దీనిని ఒక కృత్యం ద్వారా వివరించండి.

జ: i) గ్లూకోజ్, ఆల్కహాల్, హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం, సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లం మొదలైన సమ్మేళనాల ద్రావణాలను తయారు చేయండి.

ii) రెండు వేరువేరు రంగుల గల విద్యుత్తు తీగలకు గ్రాఫైట్ కడ్డీలను కలపండి. వీటిని 100 మి.లీ.ల

గాజు బీకరులో పటంలో చూపిన విధంగా ఉంచండి.

iii) ఈ తీగల స్వీచ్ కౌన్లను 230 వోల్ట్ AC ప్లగ్ కు కలపండి. పటంలో చూపిన విధంగా విద్యుత్ వలయాన్ని పూర్తి చేయండి. బీకరులో సజల HCl/ద్రావణాన్ని పోసిన తర్వాత వలయంలో విద్యుత్తును ప్రవహింప చేయండి.

iv) బల్బు వెలగటం మనం గమనించవచ్చు.

v) ఇదే కృత్యాన్ని సజల సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లం, గ్లూకోజ్, ఆల్కహాల్ ద్రావణాలతో వేరువేరుగా నిర్వహించండి.

vi) ఆమ్ల ద్రావణాలలో మాత్రమే బల్బు వెలగడాన్ని మనం గమనిస్తాము. గ్లూకోజ్ మరియు ఆల్కహాల్ ద్రావణాలలో బల్బు వెలగదు.

vii) బల్బు వెలుగుతుంది అంటే ఆమ్ల ద్రావణంలో H^+ అయాన్ల వలన విద్యుత్ ప్రవాహం జరుగుతుంది.

viii) గ్లూకోజ్ మరియు ఆల్కహాల్ ద్రావణాలలో H^+ అయాన్లు ఉండవని అర్థమవుతుంది.

3) ఆమ్లాలు మరియు లోహాల మధ్య చర్యను ప్రయోగపూర్వకంగా నిరూపించండి.

జ: ఉద్దేశ్యం: ఆమ్లాల తో లోహాలు చర్యలు ప్రయోగపూర్వకంగా వివరించుట.

కావలసిన పరికరాలు: పరీక్షణ గొట్టె, వాయువాహక నాళం, గాజు తొట్టి, కొవ్వొత్తి సబ్బు నీరు, సజల

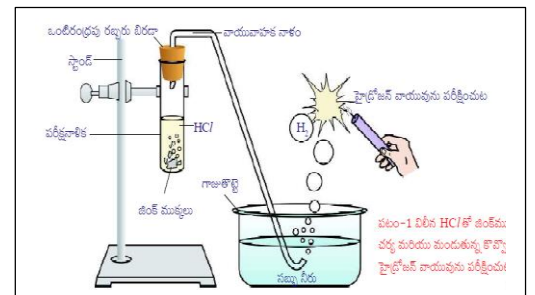
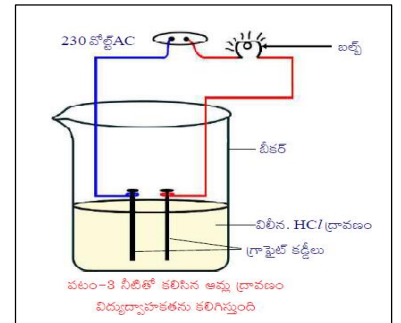
హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం, ఒంటి రంధ్రపు బరడా, స్టాండ్ .

ప్రయోగం పద్ధతి: ముందుగా పరీక్షణ గొట్టెను స్టాండ్ కి బిగించవలెను.

పరీక్షణ గొట్టెలో జింకుముక్కలు ఉంచి దానిలో సజల హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లం ను పోయవలెను . రబ్బరు బరడా సహాయంతో వాయువాహకనాళాన్ని పటంలో

చూపిన విధంగా గాజు తొట్టిలో ఉన్న సబ్బు నీటిలో ఉండేలాగా అమర్చవలెను. సబ్బు నీటి నుండి బుడగలు పైకి రావడం గమనిస్తాం. ఆ బుడగల వద్దకు

ముందుతున్న క్యాండిల్ ను తీసుకెళ్లి ఉంచినప్పుడు పాప్ శబ్దంతో కొవ్వొత్తి ఆరిపోతుంది. విడుదలయ్యే వాయువు హైడ్రోజన్ అని నిర్ధారించవచ్చు. ఇదే

ప్రయోగాన్ని వేరువేరు లోహాలతో మరియు వేరువేరు ఆమ్లాలతో చేయవలెను.

ఆమ్లం + లోహం → లవణం + హైడ్రోజన్ వాయువు.

4) లవణముల యొక్క స్పటిక జలం అంటే ఏమిటి? దానిని ఒక కృత్యం ద్వారా వివరించండి.

జ: స్పటిక జలం : ఒక లవణం యొక్క ఫార్ములా యూనిట్ లో నిర్దిష్ట సంఖ్యలో ఉండే నీటి అణువులను స్పటిక జలం అంటారు.

స్పటిక జలము ఉనికిని కృత్యం ద్వారా వివరించుట.

a. కొన్ని కాపర్ సల్ఫేట్ స్పటికాలను ఒక పాడి పరీక్షణాలికలోకి తీసుకొని పట్టకారు సహాయంతో

దానిని పట్టకొని మంటపై వేడి చేయవలెను.

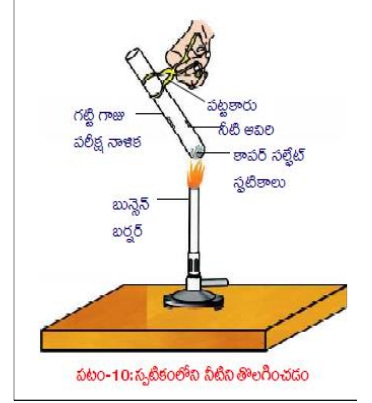
b. వేడి చేసిన తర్వాత కాపర్ సల్ఫేట్ నీలిరంగు నుండి తెలుపు రంగులోనికి మారుతుంది.

c. వేడి చేసిన తర్వాత లభించిన తెల్లని కాపర్ సల్ఫేట్ కు రెండు లేదా మూడు చుక్కలు నీటిని కలపవలెను.

d. కాపర్ సల్ఫేట్ తెలుపు రంగునుండి మరలా నీలిరంగులోకి మారుతుంది.

e. పాడిగా కనిపించే స్పటికాలు స్పటిక జలాన్ని కలిగి ఉంటాయి.

f. వేడి చేసినప్పుడు ఈ స్పటిక జలము ఆవిరి అవటం వలన అది తెల్లగా మారుతుంది.

పటం-10: స్పటికంలోని నీటిని తొలగించడం

Section-IV Q.No: 16 (Chemistry Part -AS₁) 8 Marks

1) ఒక పరమాణువులో ఎలక్ట్రాన్ యొక్క స్థానాన్ని అంచనా వేయటానికి మూడు క్వాంటం సంఖ్యలు ఏ విధంగా ఉపయోగపడతాయో వివరించండి?

జ: పరమాణువులోని ప్రతి ఎలక్ట్రాన్ ను మూడు క్వాంటం సంఖ్యలతో వివరించవచ్చు. ఈ సంఖ్యలని క్వాంటం సంఖ్యలు అంటారు.

1. ప్రధాన క్వాంటం సంఖ్య (n):

i) ప్రధాన క్వాంటం సంఖ్యను నీల్స్ బోర్ ప్రతిపాదించారు.

ii) దీనిని n అను అక్షరంతో సూచిస్తారు.

iii) $n = 1, 2, 3, 4, \dots$ విలువలు ఉన్న స్థాయిలను K, L, M, N లతో సూచిస్తారు.

iv) ప్రధాన క్వాంటం సంఖ్య, ఆర్బిటాల్ లేదా ప్రధాన కర్పరం యొక్క సైజు మరియు దాని శక్తిని గురించి తెలుపుతుంది.

కర్పరం	K	L	M	N
n	1	2	3	4

2. కోణీయ ద్రవ్యవేగ క్వాంటం సంఖ్య (l):

i) కోణీయ ద్రవ్యవేగ క్వాంటం సంఖ్యను సోమర్ ఫెల్డ్ ప్రతిపాదించారు.

ii) దీనిని l అను అక్షరంతో సూచిస్తారు. | విలువలు $l = 0, 1, 2, 3, 4, \dots, (n-1)$

iii) ఒక ఆర్బిటాల్ లేదా ఉపకర్పరాలకు సంబంధించిన | విలువను సాధారణంగా s, p, d, f తో సూచిస్తారు.

iv) కోణీయ ద్రవ్యవేగ క్వాంటం సంఖ్య ఉపకర్పరం యొక్క ఆకృతిని గురించి తెలుపుతుంది.

l	0	1	2	3
ఆర్బిటాల్ వేరు	s	p	d	f

3. అయస్కాంత క్వాంటం సంఖ్య (m_l):

i) అయస్కాంత క్వాంటం సంఖ్యను లాండే ప్రతిపాదించాడు.

ii) దీనిని m_l అను అక్షరంతో సూచిస్తారు.

iii) అయస్కాంత క్వాంటం సంఖ్య పరమాణువులో గల ప్రాదేశిక దృగ్విషయాన్ని తెలుపుతుంది.

iv) ఒక నిర్దిష్ట | విలువలకు అయస్కాంత క్వాంటం సంఖ్య m_l కు $(2l+1)$ విలువను కలిగి ఉంటుంది.

ఉపకర్పరం	ఆర్బిటాళ్ళ సంఖ్య (2l+1)	గరిష్ట ఎలక్ట్రానుల సంఖ్య
s (l=0)	1	2
p (l=1)	3	6
d (l=2)	5	10
f (l=3)	7	14

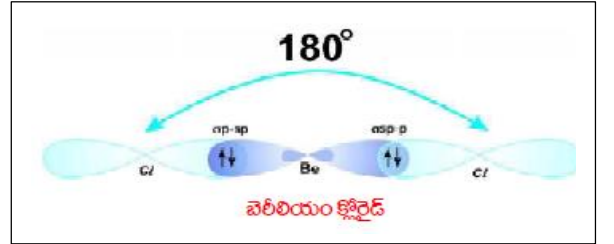
2) నవీన ఆవర్తన నియమాన్ని నిర్వచించండి. విస్తృత ఆవర్తన పట్టిక ఏ విధంగా నిర్మించబడిందో వివరించండి.

జ: మూలకాల భౌతిక రసాయన ధర్మాలు వాటి ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసాల ఆవర్తన ప్రమేయాలు

- i) నవీన ఆవర్తన నియమం ఆధారంగా నవీన ఆవర్తన పట్టిక ప్రతిపాదించబడినది.
- ii) నవీన ఆవర్తన పట్టిక నందు 18 నిలువు వరుసలు వీటిని గ్రూపులు అని మరియు 7 అడ్డు వరుసలు వీటిని పీరియడ్లు అని అంటారు.
- iii) 18 గ్రూపులను రోమన్ సంఖ్యామానంలో I నుండి VIII వరకు A మరియు B అక్షరాలతో సాంప్రదాయకంగా వీటిని 1 నుండి 18 వరకు అరబిక్ సంఖ్యామానంలో సూచిస్తారు.
- iv) 1 నుండి 7 వరకు గల పీరియడ్లను అరబిక్ సంఖ్యామానంలో సూచిస్తారు.
- v) 1వ పీరియడ్లో 2 మూలకాలు 2వ, 3వ పీరియడ్లలో 8 మూలకాలు 4వ, 5వ పీరియడ్లలో 18 మూలకాలు 6వ పీరియడ్లో 32 మూలకాలు కలిగి ఉంటే, 7వ పీరియడ్ అసంపూర్ణంగా నిండి ఉంటుంది.
- vi) మూలకాలను s, p, d, f బ్లాకులుగా వర్గీకరించారు.
- vii) ఉత్పన్న లేదా జడవాయువులు 18వ గ్రూపు నందు ఉంచబడినవి.
- viii) ప్రతి పీరియడ్ లోహంతో మొదలుపెట్టి జడవాయువుతో ముగుస్తుంది.
- ix) ఎడమవైపు గల మూలకాలు లోహాలు, కుడివైపు గల మూలకాలు అలోహాలు.
- x) s మరియు p బ్లాక్ మూలకాలను ప్రాతినిధ్య మూలకాలు అంటారు.
- xi) d-బ్లాక్ మూలకాలను పరివర్తన మూలకాలు అంటారు.
- xii) f-బ్లాక్ మూలకాలను అంతర పరివర్తన మూలకాలు అంటారు.
- xiii) f- బ్లాక్ మూలకాలు (లాంథనాయిడ్ లు మరియు ఆక్టినాయిడ్ లు) విడిగా పట్టిక క్రింద ఉంచబడినవి.

3) సంకరీకరణం ఆధారంగా BeCl₂ అణువు ఏర్పడే విధానంను వివరించండి?

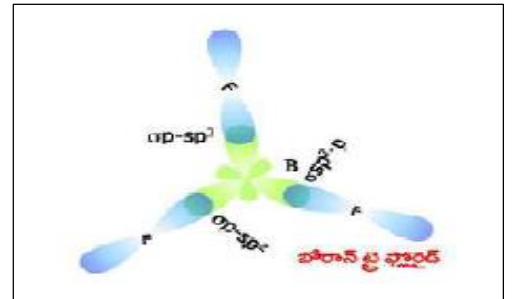
- జ:** 1) బెరిలియం(₄Be) యొక్క భూస్థాయి ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసం $1s^2, 2s^2$
- 2) ఉత్తేజిత స్థితిలో దాని ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసం $1s^2 2s^1 2p_x^1$ గా మారుతుంది.
- 3) క్లోరిన్ పరమాణువు Cl (Z=17) యొక్క ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసం $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p_x^1 3p_y^1 3p_z^1$

- 4) బెరిలియం పరమాణువు ఉత్తేజిత స్థితిలో ఉన్నప్పుడు దానిలోని జతకూడని ఒంటరి ఎలక్ట్రాన్లను కలిగి ఉన్న 2s ఆర్బిటాలు 2p_x ఆర్బిటాల్లలో పరస్పరం కలిసిపోయి పునర్వ్యవస్థీకరించబడటం ద్వారా రెండు సర్వసమానమైన ఆర్బిటాళ్లు ఏర్పడతాయి.
- 5) సమీకరణంలో పాల్గొన్న ఆర్బిటాళ్ల రకాలను బట్టి ఏర్పడిన ఈ నూతన ఆర్బిటాళ్లను sp ఆర్బిటాళ్లు అంటారు.
- 6) రెండు sp ఆర్బిటాళ్ల మధ్య బంధకోణం 180° గా ఉంటుంది.
- 7) బెరిలియంతో బంధంలో పాల్గొన్న రెండు క్లోరిన్ పరమాణువులలో ప్రతి క్లోరిన్ పరమాణువు యొక్క 3p_z¹ ఆర్బిటాల్, బెరిలియం యొక్క sp సంకర ఆర్బిటాళ్లతో పటంలో చూపినట్లు అతిపాతం చెందటం వలన రెండు సర్వసమానమైన BeCl సిగ్మా బంధాలు (σsp-p) బంధాలు ఏర్పడతాయి.

4) సంకరీకరణం ఆధారంగా BF₃ అణువు ఏర్పడే విధానంను వివరించండి.

- జ:** 1) బోరాన్ పరమాణువు(₅B) యొక్క ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసం $1s^2, 2s^2, 2p_x^1$
- 2) బోరాన్ పరమాణువు (₅B) ఉత్తేజిత స్థితిలోనికి వెళ్ళినప్పుడు దాని ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసం $1s^2, 2s^1, 2p_x^1, 2p_y^1$ గా మారుతుంది.
- 3) BF₃ అణువులోని బోరాన్ పరమాణువు మూడు ఫ్లోరిన్ (F) పరమాణువులతో కలిసి మూడు సమానమైన B-F బంధాలను ఏర్పరుస్తుంది.

- 4) ఇలా జరగడానికి కారణం బోరాన్ ఉత్తేజిత స్థితిలో సంకరీకరణం చెందటం అని చెప్పవచ్చు.
- 5) ఉత్తేజిత స్థితిలో ఉన్నప్పుడు బోరాన్ పరమాణువులో ఉండే 2s 2p_x 2p_y ఆర్బిటాళ్లు పరస్పరం కలిసిపోయి పునర్వ్యవస్థీకరణ వలన సర్వసమానమైన మూడు sp² సంకర ఆర్బిటాళ్లుగా ఏర్పడతాయి.
- 6) ఈ మూడు sp² సంకర ఆర్బిటాళ్లు మధ్య కనీస వికర్షణ ఉండటం వలన ఏ రెండు సంకర ఆర్బిటాళ్ల మధ్యనైనా బంధకోణం 120° ఉంటుంది.
- 7) ప్రతి sp² సంకర ఆర్బిటాళ్లలో ఒక ఎలక్ట్రాన్ ఉంటుంది.
- 8) ఫ్లోరిన్ ఎలక్ట్రాన్ విన్యాసం (F) $1s^2 2s^2 2p_z^2 2p_y^2 2p_x^1$ అని మనకి తెలుసు.

9) బోరాన్ యొక్క మూడు sp^2 సంకర ఆర్బిటాళ్లు, మూడు ఫోరిన్ పరమాణువులలో ఉండే $2p_z$ ఆర్బిటాళ్ల లోని ఒంటరి ఎలక్ట్రాన్లతో జతకూడి మూడు (σsp^2-p) బంధాలను ఏర్పరుస్తాయి

Section-IV

Q.No: 15 (Physics Part -AS₁)

8 Marks

1) భాష్మీభవనం మరియు మరగడం మధ్య గల భేదాలను రాయండి.

జ	భాష్మీభవనం	మరగడం
	<ol style="list-style-type: none"> ద్రవ అణువులు ఏ ఉష్ణోగ్రత వద్దనైనా ద్రవ ఉపరితలాన్ని వీడిపోయే ప్రక్రియను భాష్మీభవనం అంటారు. భాష్మీభవనం ఏ ఉష్ణోగ్రత వద్దనైనా జరగవచ్చు. భాష్మీభవనం అనేది ఉపరితలానికి చెందిన దృగ్విషయం. భాష్మీభవనం ద్రవ ఉపరితల వైశాల్యం, ఉష్ణోగ్రత మరియు గాలి వేగం అనే అంశాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. 	<ol style="list-style-type: none"> స్థిర ఉష్ణోగ్రత పీడనముల వద్ద ద్రవస్థితిలోని పదార్థం వాయు స్థితిలోనికి మారడాన్ని మరగడం అని అంటారు. మరగడం అనేది ఒక స్థిర ఉష్ణోగ్రత వద్ద మాత్రమే జరుగుతుంది. మరగడం అనేది వ్యవస్థ మొత్తానికి చెందిన దిగ్విషయం. మరగడం వ్యవస్థ గతిజ శక్తిపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

2) ఎండమావులు ఏర్పడే విధానాన్ని వివరించండి? (లేదా) ఎండమావులు ఏర్పడుటలో దాగివున్న దృగ్విషయమేమి ఏర్పడుటకు గల కారణాలు వివరించండి?

జ: కారణం : యానకంలోని వక్రీభవన గుణకంలోని తేడాలు సంపూర్ణ అంతర పరావర్తనం.

i) వేసవికాలంలో రోడ్డు ఉపరితలానికి దగ్గరగా ఉన్న గాలి వేడిగాను రోడ్డు ఉపరితలానికి చాలా ఎత్తులో ఉన్న గాలి చల్లగాను ఉంటుంది.

ii) రోడ్డు నుండి పైకి వెళ్లే కొద్ది అనగా ఎత్తు పెరిగే కొద్ది ఉష్ణోగ్రత తగ్గుతుంది.

iii) సాంద్రత పెరుగుతుంది.

iv) వక్రీభవన గుణకం పెరుగుతుంది.

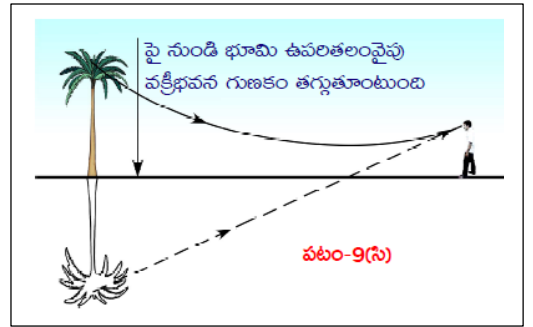
v) కాంతి వేగం తగ్గుతుంది.

vi) కాబట్టి పైన ఉండే సాంద్రతరమైన చల్లని గాలిలో కంటే కింద ఉండే విరళమైన వేడి గాలిలో కాంతి వేగం వేగంగా ప్రయాణిస్తుంది.

vii) ఆకాశం నుండి లేదా ఎత్తైన చెట్టు నుండి వచ్చే కాంతి పైనుండి కిందకు సాంద్రత

మారుతున్నట్లువంటి గాలి గుండా ప్రయాణిస్తూ రోడ్డుకు దగ్గరగా వచ్చినప్పుడు వక్రీభవనానికి లోనై సంపూర్ణాంతర పరావర్తనము వల్ల వక్రమార్గంలో ప్రయాణించి పరిశీలకునికి చేరుతుంది.

viii) ఇలా జరగడం వలన ఆకాశం యొక్క ప్రతిబింబం మనకి రోడ్డుపై నీళ్ళ వలె కనబడుతుంది. దీనిని ఎండమావి అంటారు .

3) ప్రాస్పెక్టివ్ లోపాన్ని మీరు ఎలా సవరిస్తారు?

జ: i) కొందరు దగ్గరగా ఉన్న వస్తువులను చూడగలరు. దూరంగా ఉన్న వస్తువులను స్పష్టంగా చూడలేరు. ఇటువంటి దృష్టి దోషాన్ని ప్రాస్పెక్టివ్ అంటారు.

ii) ఈ దోషం గల వ్యక్తులకు కంటి గరిష్ట నాభ్యంతరము 2.5 సెం.మీ కన్నా తక్కువ ఉంటుంది.

iii) గరిష్ట దూర బిందువుకు ఆవల ఉన్న వస్తువును చూడలేరు.

iv) ప్రతిబింబం రెటీనాకు ముందు ఏర్పడుతుంది.

v) ఒక వ్యక్తి గరిష్ట దూర బిందువుకు లోపల ఉన్న వస్తువులను మాత్రమే స్పష్టంగా చూడగలరు. గరిష్ట బిందువుకు ఆవల ఉన్న వస్తువులను స్పష్టంగా చూడలేరు.

vi) తగిన పుటాకార కటకాన్ని ఉపయోగించి ప్రాస్పెక్టివ్ దోషాన్ని సవరించవచ్చు.

vii) ఉపయోగించే పుటాకార కటక నాభ్యంతరం $f = - D$

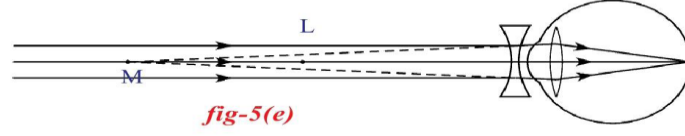
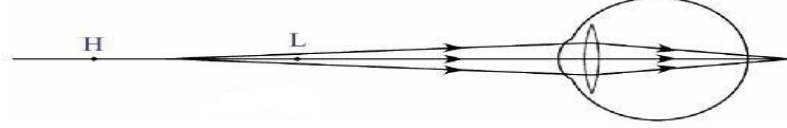

fig-5(e)

4) దీర్ఘ దృష్టి దోషాన్ని సవరించే విధానాన్ని వివరించండి.

- జ: i) కొందరు దూరంగా ఉన్న వస్తువును చూడగలరు. దగ్గరగా ఉన్న వస్తువును స్పష్టంగా చూడలేరు. ఇటువంటి దృష్టి దోషాన్ని దీర్ఘ దృష్టి అంటారు.
- ii) ఈ దోషం వలన వ్యక్తులకు కంటి కటక కనిష్ట నాభ్యంతరము 2.27 సెం.మీ కన్నా ఎక్కువ ఉంటుంది.
- iii) కనిష్ట దూర బిందువుకు లోపల ఉన్న వస్తువును స్పష్టంగా చూడలేరు.
- iv) ప్రతిబింబం రెటీనాకు ఆవల ఏర్పడుతుంది.

- v) కనిష్ట దూర బిందువుకు లోపల ఉన్న వస్తువును స్పష్టంగా చూడలేరు. కనిష్ట దూర బిందువుకు ఆవల ఉన్న వస్తువులను స్పష్టంగా చూడగలరు.
- vi) తగిన కుంభాకార కటకాన్ని ఉపయోగించి దీర్ఘ దృష్టి దోషాన్ని సవరించవచ్చు.
- vii) ఉపయోగించే ద్వికుంభాకార కటక నాభ్యంతరం, $f = 25d/(d-25)$

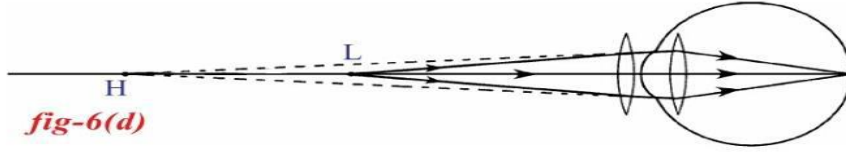
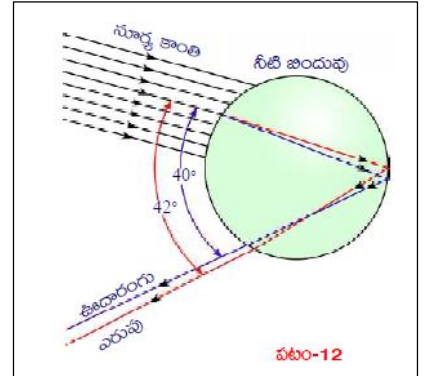

fig-6(d)

5) ఇంద్రధనస్సు ఏర్పడటాన్ని వివరించండి.

- జ: i) అనేక లక్షల నీటి బిందువుల చేత కాంతి విక్షేపణం వల్ల అందమైన ఇంద్రధనస్సు ఏర్పడుతుంది..
- ii) సూర్యుని కాంతి నీటి బిందువుపై పడినప్పుడు ఈ తెల్లని కాంతి విక్షేపణం చెంది ఎరుపు రంగు తక్కువ విచలనాన్ని ఊదా రంగు ఎక్కువ విచలనాన్ని పొందుతాయి.
- iii) నీటి బిందువు యొక్క రెండో వైపునకు చేరిన వివిధ రంగుల కాంతులు సంపూర్ణాంతర పరావర్తనం వల్ల నీటి బిందువు లోనే వెనుకకు పరావర్తనం చెందుతాయి.
- iv) నీటి బిందువులోకి ప్రవేశించి బయటకు వెళ్లే కాంతి కిరణాల మధ్య కోణము 40° నుండి 42° మధ్య ఉండి ప్రకాశవంతమైన ఇంద్రధనస్సు ఏర్పడుతుంది.

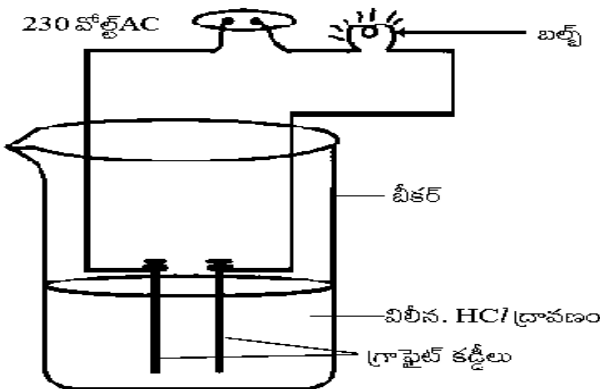

Section-III

O.No: 12 (Physics and Chemistry – AS₅)

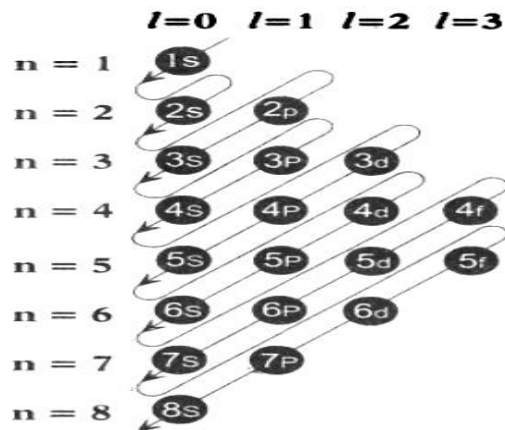
4 Marks

1) నీటిలో కలిగిన ఆమ్ల ద్రావణం విద్యుత్ వాహకతను కలిగి ఉంటుందని చూపే ప్రయోగ పటాన్ని గీయండి.

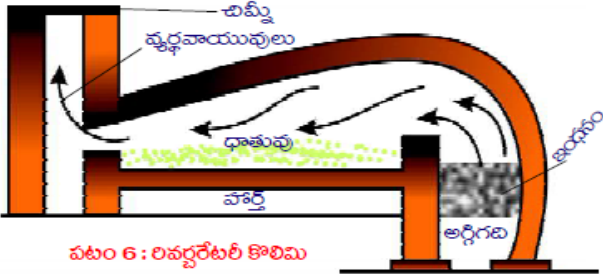

పటం-3 నీటిలో కలిగిన ఆమ్ల ద్రావణం విద్యుద్వాహకతను కలిగిస్తుంది

2) అర్బిటాల్స్ యొక్క $(n+1)$ పెరుగుతున్న విలువను చూపే రేఖాచిత్రాన్ని గీయండి (OR) పరమాణు అర్బిటాళ్ళలో ఎలక్ట్రానులను నింపే క్రమాన్ని చూపే మాయిలర్ చిత్రపటాన్ని గీయండి.?

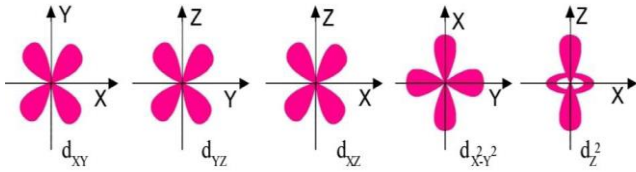

3. లవర్డరేటర్ కొలిమి యొక్క చక్కని పటాన్ని గీసి భాగాలు గుర్తించండి (లేదా) భర్తనం ప్రక్రియలో ఉపయోగించే కొలిమి ఏది? దానికి సంబంధించిన పటానికి గీసి భాగాలు గుర్తించండి.

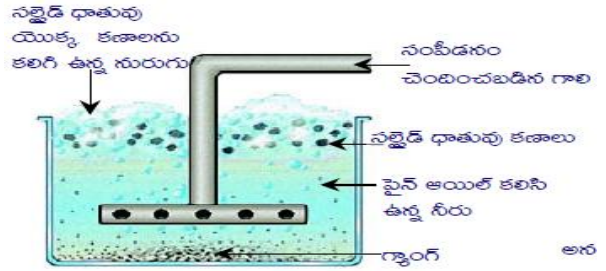

పటం 6 : లవర్డరేటర్ కొలిమి

5. d- ఆర్బిటాళ్ళ ఆకృతిని గీయండి?

4. పువనప్రక్రియకు సంబంధించిన పటాన్ని గీసి భాగాలను గుర్తించండి. (లేదా) సల్ఫైడ్ డాతువులను సాంప్రీకరించడానికి ఏ పద్ధతిని వాడుతారు దానికి సంబంధించిన పటాన్ని గీసి భాగాలను గుర్తించండి.

పటం-1 : పువన ప్రక్రియ ద్వారా సల్ఫైడ్ డాతువు సాంప్రీకరణ

6. PH విలువను వివిధ రంగులలో చూపుతున్న సార్వత్రిక సూచిక పటమును గీయండి..

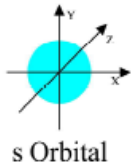

Section-I

Physics and Chemistry –AS₅

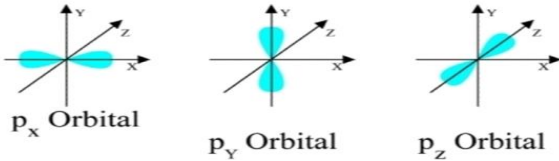
1 Mark

1. s- ఆర్బిటాల్ ఆకృతిని గీయండి?

s Orbital

2. p - ఆర్బిటాల్ ఆకృతిని గీయండి?

px Orbital

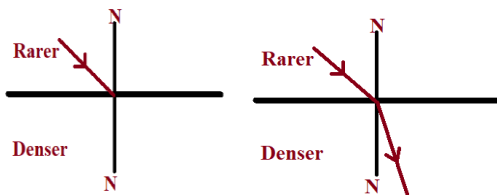
py Orbital

pz Orbital

3. సబ్బు అణువు సాధారణ పటాన్ని గీయండి.

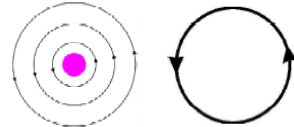
4. రేఖ చిత్రాన్ని పూర్తి చేయండి.

5. లూయిస్ చుక్కల ఉపయోగించి కాల్షియం పరమాణువు సూచించండి?

6. పటాలను పరిశీలించండి. a) ఏ దిశలో విద్యుత్ ప్రవహిస్తుంది b) మనం చూస్తున్న తలం వైపు ఏ ధ్రువం ఏర్పడుతుంది.

a) పేజీ లోపలకి

b) ఉత్తర ధ్రువం

7. ఏదైనా ఒక కటకమును గీయండి.

పటం-6(ఎ): ద్విసంభాజక కటకం (biconvex lens), పటం-6(బి): ద్విసంభాజక కటకం (biconcave lens), పటం-6(సి): సమతల కుంభాకార కటకం (plano-convex lens), పటం-6(డి): సమతల కుంభాకార కటకం (plano-concave lens), పటం-6(ఇ): కుంభాకార కటకం (convex lens).

8. a) నిరోధం b) నిరోధకం c) బ్యాటరీ d) రియోస్టాట్ గుర్తులను గీయండి.

